

San Martín Ibarretxe lehendakariarekin batera. N. Iraola

Reacciones

Xabier Mendiguren

El secretario general de Kontseilua recordó a San Martín como un escritor, poeta, traductor y, sobre todo, «un referente importante en el mundo de la cultura vasca». Mendiguren alabó su labor como creador de prosa y poesía en euskera, recordó su defensa de los derechos lingüísticos durante su etapa como Ararteko y aseguró que la pérdida de Juan San Martín dejará «una profunda huella» en la cultura y en el mundo del euskera. El secretario general de la organización en favor del euskara destacó su contribución al avance literario de la lengua vasca y a la normalización del euskera, mediante la creación, por ejemplo, de la escuela de traductores de Martutene o del primer internado para la euskaldunización.

Miren Azkarate

La portavoz del Gobierno vasco subrayó ayer que Juan San Martín trabajó en favor de la libertad «desde los más difíciles momentos de la dictadura y posteriormente desde su figura de Ararteko», por lo que opinó que el País Vasco «ha perdido a una gran personalidad». Azkarate también resaltó el amor de San Martín por el euskera, por el que trabajó «en los momentos más di-

ficiles», cuando este idioma estaba «perseguido» y el humanista eibarrés se esforzó «por ganar el presente y construir el futuro de la lengua vasca». «Este amor a la lengua y a la cultura vasca —añadió— ha estado unido en Juan San Martín, desde su figura de humanista, a un amor al conjunto de la sociedad vasca».

Odón Elorza

El alcalde de Donostia, Odón Elorza, lamentó «profunda-

mente» la muerte de San Martín, con cuyo fallecimiento, subrayó el primer edil donostiarra, «la sociedad vasca ha perdido a un humanista, a un hombre de letras y de ética, un defensor de los derechos y libertades de los ciudadanos vascos y un impulsor del euskera y la cultura vasca».

Javier Retegi

El presidente de Eusko Ikaskuntza recordó a Juan San Martín cuyo «principal precepto vital» fue, a su juicio, el «respeto a la libertad de todas las personas y los pueblos del mundo y a la justicia sin color». Javier Retegi definió a San Martín como un «internacionalista vasco de pro», surgido de la forja de Eibar.

Bibliografía

1. «Juan Antonio Moguel eta Urkitza: bere bizitza ta lanak». Euskaltzaindiaren ardurapean. Zarautz: Itxaropena, 1959.
2. «Zirikadak». Donostia: Elkar, 1984.
3. «Eztenkadak». Zarautz, 1965.
4. «Euskeraren inguruan». Saiakera. Donostia: Lur, 1980.
5. «Hegatsez» (Serafin Basaurirekin elkarlanean.) Zarautz: Itxaropena, 1971.
6. «Literaturaren inguruan». Saiakera. Donostia: Lur, 1980.
7. «Euskal Artea» (Lur eta gizon entziklopedia liburukian.) Oñati, 1974.
8. «Euskera» (Euskaltzaindiaren agerkari ofiziala) 1920-1979 urteen arteko agerkarietan azaltzen diren egile eta gaien Aurkibidea/Índice/Index. Bilbo, 1980.
9. «Erromanikoa Euskal Herrian». Donostia: Gordailu, 1983.

Andres Urrutia Euskaltzainburuak goizaldean izan zuen Juan San Martinen heriotzaren berri.

«Euskal kulturaren pertsona erraldoia eta erreferentzia ezinbestekoa izan da»

Alain Laiseka Bilbo

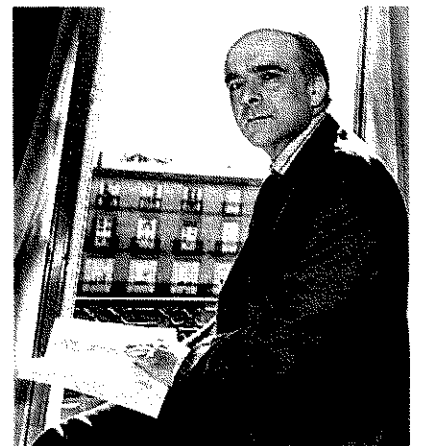
ASTELEHEN GOIZAK albiste latzarekin esnatu zuen Andres Urrutia Euskaltzainburua. «Lehor lehorrean hartu dugu albiste. Bagenekien Juan ez zegoela ondo, baina ez genuen uste hain arin joango zitzaigunik. Albiste gogorra izan da guretzab».

Euskalgintza eta euskararen alde lan andana egindako pertsona joan egin zaigu.

Euskal Kulturaren barruan pertsona erraldoia eta erreferentzia ezinbestekoa izan da. Horrelako gauzak esan egiten dira horrelako kasuetan, baina nik esango nuke Juan San Martinen kasuan zin-zinezko erreferentzia izan dela euskalgintzaren barruan. Azkue, Oleaga eta Juan San Martín bera bultzatu zuten euskara batua eta beraiek eman ziguten gaur egun daukagun ezinbesteko tresna hori. XX. mendeko bigarren erdialdean euskal kulturaren barruan leku eta ekimen askotan egon da.

Lizundiak berak esaten zuen Juan San Martín «euskalgintzaren Land Roverra» zela, bat zatoz horrekin?

Noski, noski. Hiru ikuspegi desberdin nabarmenduko nituzke Juan San Martinen lanean. Alde batetik egilea izan da, asmatu ditu obrak poesiaz, herri literaturaz, umorez... Bestetik hainbat eta hainbat ekimenetan eragile, partaide, bultzatzaile izan da euskal kulturaren inguruan. Azkenik, kudeatzaile ere izan da. Ez da bakarrik egon ekimen horiek sortzen eta

Andres Urrutia. O. Martinez

bultzatzen, baizik eta kudeatzen ere. Sarritan hori ahaztu egiten da euskal kulturaren barruan; ekimenak sortu egiten dira eta gero, berotasunean, desagertu egiten dira. Zentzu horretan, Juan kudeatzaile ona izan da.

Hurbilekoa zenuen Juan San Martín?

Bera Eibarko euskaraz eta ni Ondarroako euskaraz, Deba arroko halako batasun horretan ibili izan gara. Euskaltzaindiaren bitartez ondu ditugure harremanak eta beti izan dira gozo eta multzo. Juan goitik beherako zalduna zen eta beti duintasun horrekin eskuratuta eta defendatuta zuen euskararen mundua eta euskaldunon eskubideak. Arartekoa zenean herritarren kexak hartu eta bideratu zituen, baina ez zuen egundo ahaztu euskararekiko grina.

BILBAO ORKESTRA SINFONIKOA | BOS

Zuzendari Artistikoa eta Titularra / Director Artístico y Titular, Juanjo Mena
Egoitza / Sede: Palacio Euskalduna Jauregia

Bilbao Orkestra Sinfonikoa

2005

Kontzertu familia giroan
Conciertos en familia

Ekainaren 4an, larunbata
Sábado 4 de junio

El Bolero de Ravel

Música de Maurice Ravel
Juanjo Mena, director y narrador

Recomendado de 9 a 15 años

Auditorio • 12:30 horas
Duración aproximada: 1 hora

Antolakuntzako partaidea:
Coorganizador:

bbk

sarreraren salmenta / venta de entradas

12:00 - 14:00
(kontzertu egunetan/los días de concierto)

orotarako kutxazainetan
en cajeros multiservicio

944 310 310

17:00 - 20:00

www.bbk.es

Euskalduna Jauregia

bbk

Bizkaiko Foru
Aldundia

Diputación Foral
de Bizkaia

Bilbao